

Казакова Л. О.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародної політики
Ужгородського національного університету
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7529-9543>

Лесьо Я. Ю.

магістр
Ужгородського національного університету

Kazakova Lyudmila

Ph.D., Associate Professor of International Politics Department
Uzhhorod National University.

Leso Yana

Master
Uzhhorod National University

ЛІЗИНГ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЙОГО НА РИНКУ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджується світовий досвід використання лізингових послуг у комерційній діяльності та можливості його застосування в Україні на сучасному етапі розвитку фінансового ринку. Розкрито розвиток лізингових послуг з моменту їх становлення до сьогодні, а також розкрито поняття «лізинг» як вид інвестиційної діяльності, проаналізовано учасників процесу лізингу, особливості та переваги для кожної сторони. Завдяки різноманітним статистичним даним удалося відобразити зростаючу роль лізингу у фінансовій діяльності економічних суб'єктів. На прикладі країн-лідерів Європи було відображено значення лізингу в діяльності різних підприємств та обсяги участі лізингових договорів у фінансовій діяльності країн Європи. У межах наукової роботи проаналізовано сучасний стан ринку лізингових послуг в Україні на основі проведеного SWOT-аналізу ринку лізингових операцій у країні, завдяки чому вдалося зобразити недосконалий рівень розвитку українського лізингового ринку. Проте на основі розвитку лізингу на теренах Європи можна зрозуміти, що цей вид інвестиційної діяльності варто розвивати в Україні, оскільки лізинг за своїми особливостями надає багато переваг лізингоотримувачу, що, своєю чергою, призводить до розвитку української економіки та підвищує конкурентоспроможність товарів та послуг на закордонних ринках.

Ключові слова: лізинг, лізингові послуги, інвестиції, лізингові операції, фінансовий лізинг, ринок лізингових послуг, міжнародний лізинг, лізинг комерційної діяльності.

Вступ та постановка проблеми. Успішна діяльність підприємства включає у себе активне проведення інвестиційної діяльності, оновлення матеріально-технологічної бази, купівлю новітніх технологій, упровадження у виробництво ноу-хау тощо. Але сьогодні в умовах складного економічного становища підприємствам досить важко залучати додаткові кошти, тому вони звертаються до альтернативних способів залучення інвестиційних коштів. Одним із таких альтернативних способів можна вважати лізинг.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Незважаючи на те що поняття «лізинг» є досить новим у сучасній економіці, його дослідженням займалося багато науковців, серед яких: І.О. Борисюк, Г. Грідіна, М.М. Дученко, І.Я. Кулиняк, А.М. Михайлов, О.В. Слободянюк, І.В. Степанова та ін.

Метою даної роботи є дослідження світового досвіду використання лізингових послуг у діяльності різноманітних підприємств, сучасного стану, перспектив розвитку та загроз, що виникають на українському ринку лізингу.

Результати дослідження. Лізинг як особливий вид інвестиційної діяльності вважається відносно новим поняттям в економічній теорії. Уведення терміна «лізинг» пов'язане з наданням послуг телефонною компанією «Белл». Керівництво цієї компанії 1877 р. прийняло рішення не продавати свої телефонні апарати, а здавати їх в оренду. Із XIX ст. об'єктом лізингу стали залізничні вагони, які здавалися окремими компаніями власникам шахт для перевезення вугілля, завдяки чому з'явилося право орендаря купувати майно після закінчення терміну

оренди. Проте формування лізингу як підприємницької діяльності пов'язують зі створенням 1952 р. першої незалежної лізингової компанії у Сан-Франциско «Юнайтедстейтс лізинг корпорейшн» [1, с. 601].

Найчастіше слово «лізинг» перекладається як «здача майна в оренду». Проте, незважаючи на те що з англійської lease перекладається як «оренда», лізинг – це свого роду «гібрид» оренди і кредиту із залученням третьої особи, тобто лізингової компанії. Таким чином, лізинг – це особливий вид інвестиційної діяльності, за якого лізингодавець (лізингова компанія) купує у постачальника обладнання (предмет лізингу). Після цього вона за певну плату, на певних умовах і на певний термін здає його в оренду лізингоодержувачу (клієнту). І все це має на увазі подальший перехід права власності лізингоодержувачу.

Особливістю угоди лізингу є зниження викупної ціни майна до закінчення дії договору. Це відбувається за рахунок амортизації – щорічного списання частини вартості активу в міру його зносу. Ураховується амортизація за спеціальними формулами і не залежить від реального зносу товару. В угодах лізингу за окремими видами майна застосовується прискорена амортизація, за рахунок чого до кінця дії договору транспорт або обладнання мають нульову вартість і переходять у володіння лізингоодержувача без додаткової оплати.

Зазвичай у процесі лізингу беруть участь три особи:

– продавець – юридична особа або приватна, яка володіє або продає необхідне обладнання. Майно передається лізингодавцю на підставі договору купівлі-продажу;

– лізингодавець – у його ролі виступає лізингова компанія, яка може бути оформлена й як юрособа, й як ВП. Найчастіше в ролі лізингодавця виступають банки або афілійовані з ними структури, що мають достатній капітал, щоб купувати дороге майно (автотранспорт, нерухомість, обладнання);

– лізингоодержувач – це покупець або юрособа в будь-якій організаційно-правовій формі, або приватний підприємець, якому необхідні обладнання, транспорт або нерухомість продавця, для використання в комерційній діяльності й отримання прибутку [1, с. 602].

Іноді продавець одночасно є і лізингодавцем, тоді в угоді беруть участь дві сторони, а не три.

Для кожної зі сторін лізингової угоди свої резони участі в ній:

– продавець продає свій товар і отримує повну вартість майна та відсутність ризиків;

– лізингодавець отримує вигоду за рахунок подорожчання майна, включеного в платіж по лізингу;

– лізингоодержувач купує майно на більш вигідних (процентна ставка/початковий внесок) або більш лояльних (вимоги до платоспроможності) умовах порівняно з банківським кредитом. Він має право відмовитися від покупки, якщо обставини його бізнесу змінилися. Окрім того, покупець економить на податкових платежах (ПДВ, податок на прибуток, на майновому і транспортному податках, якщо купується автотехніка).

Загалом із погляду орендаря економічні переваги лізингових угод проявляються в чотирьох групах факторів. Це – поява зручного джерела фінансування, економія коштів, зменшення ступеня ризиків і стимулювання оновлення виробництва. Лізинг як джерело фінансування надає лізингоодержувачу такі переваги:

– диверсифікація умов та джерел фінансування;

– більш повне фінансування угоди;

– поступовість сплати вартості об'єкта лізингу;

– гнучкість платежів [1, с. 602].

У рамках можливості економії наявних засобів лізингові операції можуть надати орендарю такі вигоди:

– неомертвіння власного капіталу;

– економія на витратах, пов'язаних із володінням майном;

– економія на отриманні супутніх послуг;

– можливість безплатного навчання свого персоналу;

– максимальне використання виробничих ресурсів;

– отримання податкових пільг;

– можливість виходу за допомогою лізингових угод на ринки інших країн [1, с. 601].

Як стимул розвитку виробництва лізинг зможе забезпечити підприємствам спрощення та стимулювання процесу оновлення основних виробничих фондів; прискорене освоєння нового обладнання і технологій; скорочення термінів, необхідних для організації випуску нової продукції; полегшення отримання імпортової техніки та її фірмового обслуговування. Окрім цього, лізинговий бізнес дає змогу зменшити ризик можливих утрат під час освоєння нової продукції; полегшує отримання банківських кредитів; розширює можливість ознайомлення з новою технікою.

Серед основних переваг, які надає лізинг орендодавцеві, можна виділити такі:

– розширення кола операцій і зростання числа клієнтів;

– зменшення небезпеки втрат від неплатоспроможності клієнтів;

– полегшення збуту дорогої і нової продукції;

– отримання та оперативне використання прибутку;

– можливість виходу на закордонні ринки;

– можливість підтримання в робочому стані техніки, що потребує постійного завантаження [1, с. 602].

Світовий досвід використання лізингових послуг показує зростаючу тенденцію та підвищення довіри до колись нової послуги. На це є декілька причин. По-перше, лізинг – це можливість отримання додаткових інвестицій від іноземних партнерів у вигляді машин чи устаткування, які необхідні для виробництва. По-друге, лізинг привабливий для користувачів саме тим, що підприємства, які не мають достатню коштів для купівлі виробничого устаткування, можуть брати його за договором оренди, до того ж на вигідніших умовах, аніж за договором купівлі-продажу.

Динаміку приросту світового ринку лізингових послуг за галузевим аналізом можна спостерігати на рис. 1.

На рис. 1 ми спостерігаємо динамічний приріст обсягів надання лізингових послуг у світі в таких галузях, як

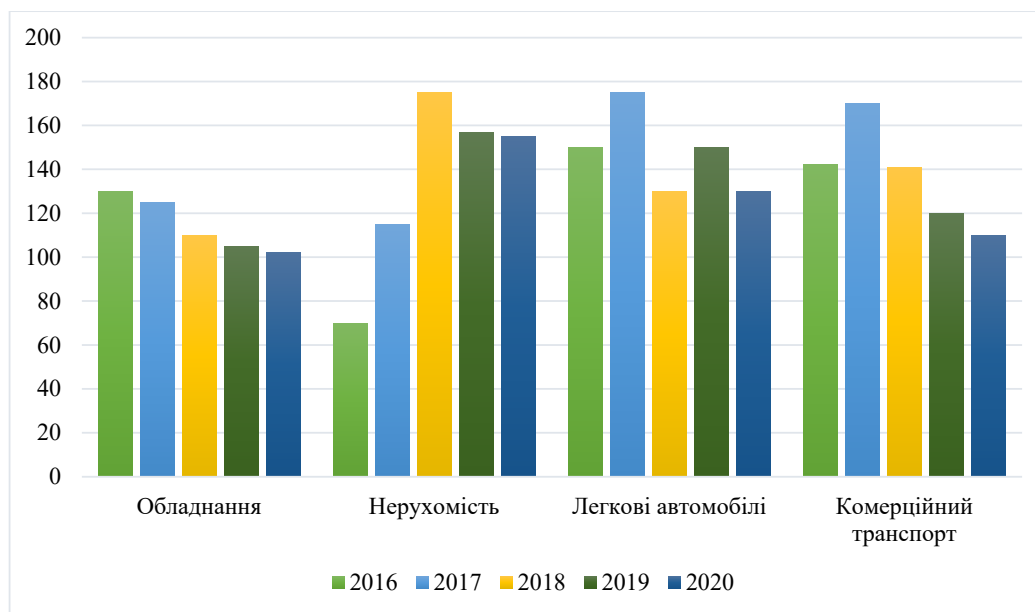

Рис. 1. Динаміка приросту світового ринку лізингових послуг, 2016–2020 рр. (галузевий аналіз)

Джерело: складено авторами на основі [2]

обладнання та устаткування, нерухомість, легкові автомобілі та комерційний транспорт. Що стосується останнього року, то переглянемо рис. 2, де зображено питому вагу вартості галузей у сфері фінансового лізингу в 2020 р.

Протягом 2020 р. в лізингу фінансувалися такі статті: автотранспорт – 16 450 млн грн, або 63% від загальної суми договорів; машини, машини та обладнання для сільського господарства – 6 701 млн грн (25,5%); будівництво та споруди – 1 109 млн грн, або 4% від загальної суми договорів; будівельне обладнання та техніка – 1 069 млн грн, або 4% від загальної суми договорів [2].

Світовий ринок лізингових послуг можна вважати незбалансованим, оскільки 80% загального обсягу лізин-

гових договорів належить найбільшим країнам, таким як США, Китай, Німеччина, Японія тощо. Що стосується європейського ринку надання лізингових послуг, то тут першість так само, як і на світовому ринку, займають країни-лідери Європи (рис. 3).

Серед лідерів європейського ринку лізингових послуг виділяють такі 10 країн, як Німеччина, Франція, Нідерланди, Італія, Швеція, Велика Британія тощо. Тут майже 80% загального обсягу лізингового ринку займають три країни, а саме Німеччина, Франція та Великобританія, обсяги лізингових угод яких становлять 81,77 млрд, 64,26 млрд та 38,94 млрд доларів відповідно. Проте абсолютним лідером на лізинговому ринку Європи є Німеччина [2].

Рис. 2. Питома вага вартості галузей у сфері фінансового лізингу (2020 р.)

Джерело: складено авторами на основі [2]

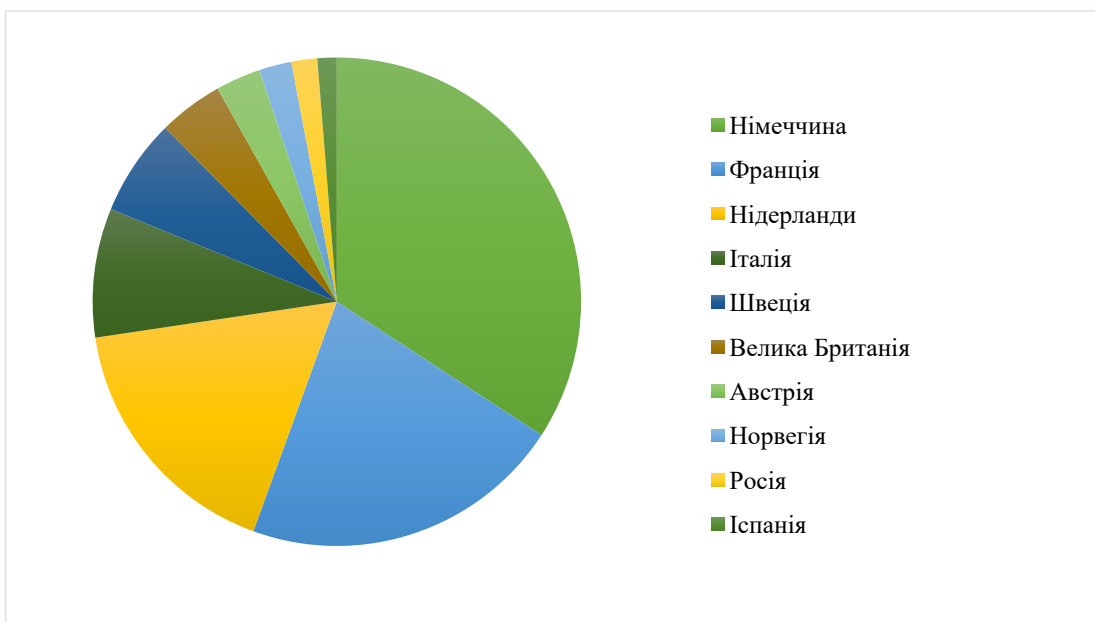

Рис. 3. Топ-10 країн за часткою участі лізингових компаній на ринку Європи (2020 р.)

Джерело: складено авторами на основі [2]

Що стосується обсягів та кількості укладених лізингових договорів на даному ринку проаналізуємо табл. 1.

Із табл. 1 ми бачимо, що лідерами серед топ-компаній Європи є дві французькі компанії Société Générale Equipment Finance (incl. ALD Automotive) та BNP Paribas Leasing Solutions (incl. Arval), у яких сума лізингових договорів у 2019 р. становила 15 933,068 тис та 15 110,634 тис євро відповідно, та німецька компанія Volkswagen Leasing GmbH – 13 937,752 тис євро [3].

Таким чином, міжнародний лізинг стає одним із важливих інвестиційних інструментів, у якому багато підприємств бачать майбутнє інвестиційного ринку, оскільки має багато переваг як для лізингодавців, так і для лізингодержувачів.

Світовий досвід надання лізингових послуг потребує ретельного вивчення та аналізу задля подальшого використання його на українському ринку. Проте слід урахувати також умови та особливості розвитку кожної країни.

Першою подією переходу України до цивілізованого регулювання лізингових відносин можна відзначити 25-ті щорічні збори членів Європейської федерації національних лізингових асоціацій «Євролізинг». У його роботі брали участь 278 делегатів із 26 країн, а також представники найбільших банків Європи і США. Рішенням загальних зборів «Євролізингу» Україна була визнана повноправним членом цієї європейської економічної структури. Членство в «Євролізингу» створює додаткові можливості більш тісної співпраці України з європей-

ськими країнами у сфері лізингу і залучення зарубіжних інвестицій [1, с. 616].

Українська економіка гостро потребує інвестицій. Більшість експертів стверджує, що лізинг може сприяти подоланню промислового спаду. До того ж, на думку багатьох фахівців, лізинг сьогодні є єдиним законним і надійним у всіх відношеннях механізмом залучення засобів для українських виробників.

Досвід використання міжнародного лізингу показує, що цей метод фінансування підприємств є дуже ефективним. Незважаючи на це, в Україні лізинг ще не є розповсюдженим. Для кращого розуміння становища ринку лізингових послуг проведемо SWOT-аналіз.

Проведений аналіз показує, що на даному етапі економічного розвитку України лізинг знаходиться в нестабільному становищі, тому варто наголосити на розробленні та впровадженні стратегії розвитку даного ринку і проведенні різноманітних економічних заходів щодо стимулювання державної допомоги оренди в Україні, що, своєю чергою, допоможе стимулювати залучення іноземних інвестицій та поліпшить роботу українських підприємств.

Сьогодні українські банки розширюють свої можливості і стають не лише засновниками лізингових компаній, а й кредиторами, поручителями, а також орендарями. Таким чином вони збільшують прибуток та зменшують ризики, пов'язані зі здійсненням лізингових операцій. У табл. 3 наведено показники п'яти найбільших банків за обсягом портфеля лізингових операцій.

Таблиця 1

Обсяги та кількість укладених договорів топ-компаній Європи у 2019 р.

Назва компанії	Країна	Обсяг лізингу (тис євро)	Кількість укладених договорів
«Société Générale Equipment Finance» (incl. ALD Automotive)	Франція	15933,068	433405
«BNP Paribas Leasing Solutions» (incl. Arval)	Франція	15110,634	522409
«Volkswagen Leasing GmbH»	Німеччина	13937,752	554677
«De Lage Landen International B.V.»	Нідерланди	10922,637	33791
«Deutsche Leasing»	Німеччина	7717	72913
«Uni Credit Leasing S.p.A.»	Італія	6905,568	104633
«Lease Plan Corporation N.V.»	Нідерланди	6254,306	298553
«Alphabet International»	Німеччина	5883,3	221600
Nordea Finance	Швеція	5126,875	293478
«Crédit Agricole Leasing&Factoring»	Франція	2870	24823
«CM-CIC BAIL»	Франція	3813,41	115191

Джерело: складено авторами на основі [3]

Таблиця 2

SWOT-аналіз ринку лізингових послуг в Україні

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Податкові, митні та інвестиційні пільги надаються для реалізації проектів розвитку лізингу. 2. Державне партнерство в лізингових операціях. 3. Полегшення судово-адміністративного судочинства за необхідності відкриття предмета лізингу у разі порушення договору безвідповідальними клієнтами лізингових операцій.	1. Відсутність надійної статистичної звітності. 2. Відсутність широкої бази лізингових компаній. 3. Низький рівень стабільності на міжнародному ринку лізингодавців.
Можливості	Загрози
1. Можливість залучення іноземних інвестицій за дуже сприятливих умов. 2. Використання лізингових послуг для розроблення галузевих та національних програм. Розширення кола джерел фінансування лізингової діяльності.	1. Поява на ринку України сильних іноземних лізингових компаній. 2. Нестабільність гривні. 3. Зростання інфляції і, як наслідок, подорожчання фінансів. 4. Зниження рейтингів країни у сфері кредитування.

Джерело: [4]

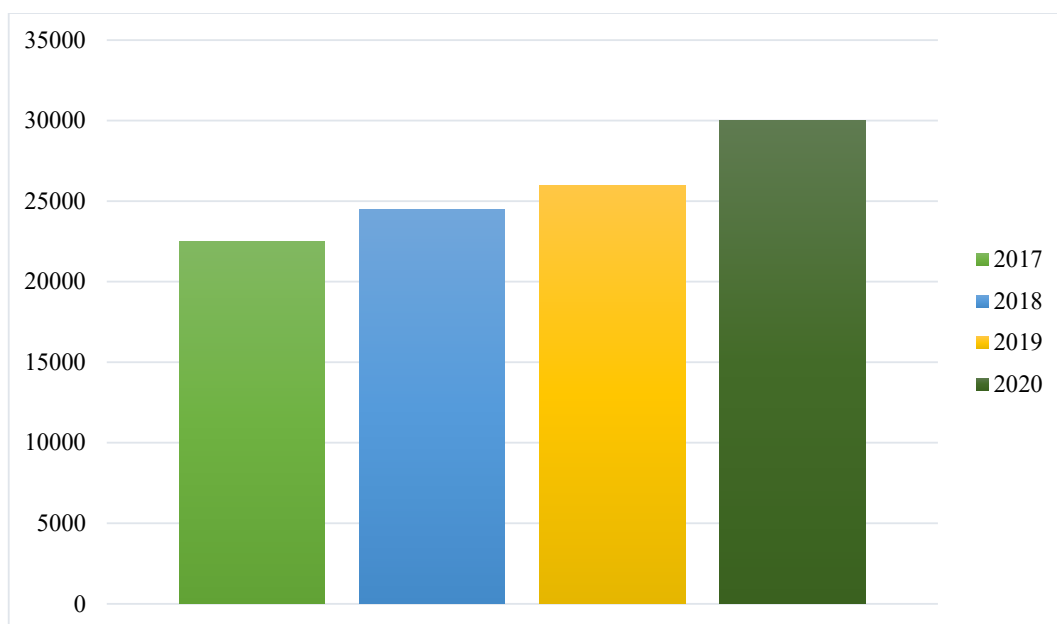

Рис. 4. Динаміка вартості договорів фінансового лізингу в Україні (2017–2020 рр.)

Джерело: [4]

Таблиця 3

П'ять найбільших банків за обсягом портфеля лізингових операцій (станом 31 січня 2019 р., млн грн)

№	Компанія	Лізинг-портфоліо
1	«OTP Leasing»	2964,00
2	«ULF-Finans»	1047,00
3	«Tekom-Leasing»	758,00
4	«Ukrainian Leasing Fund»	723,00
5	«Neos Leasing» («UniCredit Leasing»)	718,00

Джерело: складено авторами на основі [5]

Таким чином, згідно з даними, зображеними в табл. 3, ми бачимо, що обсяги лізингових операцій, здійснених українськими банками, дуже сильно відрізняються від обсягів інших країн європейського ринку. Першість на ринку лізингу в Україні посідає фірма OTP Leasing, яка протягом 2019 р. успішно уклала лізинг договорів на суму майже 3 млрд грн.

Динаміку вартості договорів укладених протягом 2017–2020 рр. можна спостерігати на рис. 4.

Таким чином, ми спостерігаємо, що в 2018 р. кількість укладених договорів збільшилася на 33%, а в 2020 р. – на 50%, що свідчить про завоювання довіри з боку підприємців до такого поняття, як «лізинг». У 2014 р. спостерігалася тенденція до зменшення обсягу лізингу в Україні

через проведення бойових дій на території України, що призвело до економічної кризи та нестабільної політико-економічного становища.

Отже, активне проведення економічних заходів для поліпшення умов на ринку України може привабити іноземних інвесторів, що може стати імпульсом для розвитку підприємств та виробництв шляхом оновлення виробничих потужностей на основі лізинг-договорів. Це, своєю чергою, призведе до росту економіки та підвищення становища України на міжнародному ринку, оскільки підвищить конкурентоспроможність українських товарів на міжнародному ринку відносно зарубіжних аналогів.

Висновки. Отже, лізинг – це особливий вид інвестицій у виробництво, який має низку переваг для підприємства, але це поняття на разі не розповсюджене на території України. Проте, урахувавши вищезазначені аспекти лізингових договорів, варто приділяти більшу увагу внутрішньому ринку задля заохочення іноземних інвестицій. Важливим буде проведення різних політико-економічних заходів для утворення привабливого інвестиційного клімату в Україні, адже світовий досвід свідчить про те, що лізинг як альтернативний спосіб фінансування виробництва надає підприємствам нові можливості для оновлення виробництва та підвищення конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Список використаних джерел:

1. Фінансові послуги України / І.О. Мітюков та ін. Енциклопедичний довідник. Київ, 759 с.
2. Global leasing report 2020. White Clarke Group's: веб-сайт. URL: <http://www.whiteclarkegroup.com> (дата звернення: 10.10.2021).
3. Leaseurope, the European Federation of Leasing Company Associations Finance (date of application: 01.12.2020) : вебсайт. URL: <http://www.leaseurope.org> (дата звернення: 11.10.2021).
4. All-Ukrainian Leasing Association (date of application: 02.12.2020) : вебсайт. URL: www.ukrleasing.com.ua (дата звернення: 11.10.2021).
5. Європейська асоціація лізингу (Leaseurope) : вебсайт. URL: www.leaseurope.org (дата звернення: 11.10.2021).
6. The voice of leasing and automotive rental in Europe: key facts and figures 2015. Brussels : Leaseurope. URL: www.leaseurope.org (дата звернення: 12.10.2021).
7. Черненко Н.О., Ковальчук Н.В. Аналіз стану сучасного ринку міжнародного лізингу в Україні. *Ефективна економіка*. 2017. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5636> (дата звернення: 12.10.2021).

8. Державна служба статистики України : вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 12.10.2021).
9. Pavlyk, V. (2020). Institutional Determinants Of Assessing Energy Efficiency Gaps In The National Economy. *SocioEconomic Challenges*. № 4(1). P. 122–128. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.4\(1\).122-128.2020](http://doi.org/10.21272/sec.4(1).122-128.2020) (дата звернення: 12.10.2021).

References:

1. Mityukov I.O., Alexandrov V.T., Vorona O.I., Nedbaeva S.M. Finansovi posluhy Ukrainy [Financial services of Ukraine]. Encyclopedic reference book, Kyiv, 759 p. (accessed 10 November 2021).
2. Global leasing report 2020 // White Clarke Group's. Available at: <http://www.whiteclarkgroup.com> (accessed 10 November 2021).
3. Leaseurope, the European Federation of Leasing Company Associations Finance (date of application: 01.12.2020). Available at: <http://www.leaseurope.org> (accessed 11 November 2021).
4. All-Ukrainian Leasing Association (date of application: 02.12.2020). Available at: <http://www.ukrleasing.com.ua> (accessed 11 November 2021).
5. European Leasing Association (Leaseurope). Available at: <http://www.leaseurope.org> (accessed 11 November 2021).
6. The voice of leasing and automotive rental in Europe: key facts and figures 2015. – Brussels: Leaseurope. Available at: <http://www.leaseurope.org> (accessed 12 November 2021).
7. Chernenko N.O., Kovalchuk N.V. (2017) Analiz stanu suchasnoho rynku mizhnarodnoho lizynhu v Ukraini [Analysis of the state of the modern international leasing market in Ukraine]. *Efficient economy*, no. 6. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5636> (accessed 12 November 2021).
8. Official site of the Committee of State Statistics of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 12 November 2021).
9. Pavlyk V. (2020) Institutional Determinants Of Assessing Energy Efficiency Gaps In The National Economy. *SocioEconomic Challenges*, no. 4(1), pp. 122–128. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.4\(1\).122-128.2020](http://doi.org/10.21272/sec.4(1).122-128.2020) (accessed 12 November 2021).

ЛИЗИНГ КАК ОСОБЫЙ ВИД ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЕГО НА РЫНКЕ УКРАИНЫ

Аннотация. В статье исследуются мировой опыт использования лизинговых услуг в коммерческой деятельности и возможности его применения в Украине на современном этапе развития рынка. Раскрыто развитие лизинговых услуг с момента их становления до сегодняшнего дня, а также раскрыто понятие «лизинг» как вид инвестиционной деятельности, проанализированы участники процесса лизинга, особенности и преимущества для каждой стороны. Благодаря разнообразным статистическим данным удалось отразить растущую роль лизинга в финансовой деятельности экономических субъектов. На примере стран-лидеров Европы отражены значение лизинга в деятельности различных предприятий и объемы участия лизинговых договоров в финансовой деятельности стран Европы. Проанализировано современное состояние рынка лизинговых услуг в Украине на основе проведенного SWOT-анализа рынка лизинговых операций, благодаря чему удалось изобразить несовершенный уровень развития украинского лизингового рынка. Однако на основе развития лизинга на территории Европы можно понять, что данный вид инвестиционной деятельности следует развивать в Украине, так как лизинг по своим особенностям предоставляет много преимуществ лизингополучателю, что, в свою очередь, приводит к развитию украинской экономики и повышает конкурентоспособность товаров и услуг на зарубежных рынках.

Ключевые слова: лизинг, лизинговые услуги, инвестиции, лизинговые операции, финансовый лизинг, рынок лизинговых услуг, международный лизинг, лизинг коммерческой деятельности.

LEASING AS A SPECIAL TYPE OF INVESTMENT ACTIVITY AND ITS USE IN THE UKRAINE MARKET

Summary. In this scientific article the research of world experience of use of leasing services in commercial activity and possibilities of its application in Ukraine at the present stage of development of the financial market was carried out. In the process of writing a research paper, the development of leasing services from their inception to the present was revealed, as well as the concept of leasing as a type of investment activity, analyzed the participants in the leasing process, features and benefits for each party. Various statistics have been able to reflect the growing role of leasing in the financial activities of economic entities. The dynamics of growth of leasing operations in financial activities reflected an increase in the level of confidence in leasing. The example of the leading European countries reflected the importance of leasing in the activities of various enterprises and the volume of participation of leasing agreements in the financial activities of European countries. The scientific work analyzed the current state of the leasing market in Ukraine on the basis of a SWOT-analysis of the leasing market in Ukraine, which managed to depict the imperfect level of development of the Ukrainian leasing market. The various problems in the political, economic and social spheres of the Ukrainian environment that foreign investors face when entering the Ukrainian market indicate a low level of trust on their part. This level of confidence leads to a significantly small amount of investment in foreign investment in the Ukrainian economy. However, based on the development of leasing in Europe, it is possible to understand that this type of investment activity should be developed in Ukraine, as leasing by its features provides many advantages to the lessee. Ukrainian companies should focus on increasing the confidence of foreign investors, because this in turn leads to the development of the Ukrainian economy. Updating the information and technological base of enterprises and various institutions, the introduction of know-how in production increases the competitiveness of Ukrainian goods and services in foreign markets.

Key words: leasing, leasing services, investments, leasing operations, financial leasing, leasing services market, international leasing, commercial leasing.